Tillväxt- och regionplanenämnden

PROTOKOLL 8/2018
2018-12-06

TRN 2018–0023

Kl. 15.00 – 16.00

§§ 116 - 132

Sammanträde med tillväxt- och regionplanenämnden

Datum för justering: 2018-12-13
datum för justering § 125, 128 2018-12-06

Gustav Hemming Robert Johansson

Plats Gjörwellsalen, landstingshuset

Närvarande ledamöter
Gustav Hemming (C) ordförande
Nikolina Bucht (M) 1:e vice ordförande
Christina Eklund (M)
Pehr Granfalk (M)
Mikael Igelström (M)
Mattias Lönnqvist (L)
Lennart Nilsson (KD)
Carina Paulsson (S)
Johnny Nadérus (S)
Robert Johansson (S)
Tomas Eriksson (MP)
Lisa Rasmussen (V)

Närvarande ersättare
Jan Holmberg (M)
Arvid Öhlin (M)
Freddie Lundqvist (S)
Meeri Wasberg (S)
Carl Johan Schiller (KD)
Jan Valeskog (S)
Karl-Olov Jansson (S)
Malin Fijen Pacsay (MP)

Ej närvarande ledamöter
Jens Sjöström (S) 2:e vice ordförande

Ej närvarande ersättare
Kjell Jansson (M)
Tobias Davidsson (L)
Mia Franzén (L)
Bosse Andersson (C)
Martha Aguirre (V)

Politiska tjänstemän
Patrik Lindh (L), Lydia Wefer (S), Fredrik Wevle (M), Thomas Ekman (V), Alfred Askeljung (C), Joakim Höggren (MP)

Tjänstemän
Hanna Wiik, Jessica Andersson, Helena Reinhagen, Evert Kroes, Cecilia Lindahl, Jonas Ivarsson, Anders Wilandson, Olof Evers, Catarina Lahti, Agneta Marmestrand Ruud

Sekreterare

Evert Kroes

Meddelande

Protokoll för sammanträde den 2018-12-06 med tillväxt- och regionplanenämnden har justerats

Bevis/Anslag	Justeringen har tillkännagivits genom anslag på landstingets anslagstavla
Datum för justering	2018-12-13
Datum för justering § 125, 128	2018-12-06
Datum för anslags uppsättande	2018-12-14
Datum för anslags nedtagande	2019-01-05
Förvaringsplats för protokollet	Landstingshuset, Hantverkargatan 45
Underskrift	Agneta Marnersmedh
Bevis om anslag	
Underskrift	Agneta Marnersmedh

Innehåll

§ 116 Justerare och justeringsdag 4

§ 117 Förteckning inkomna ärenden 5

§ 118 Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation 6

§ 119 Förteckning över beslut om regional hållbarhets- och miljöbidrag 7

§ 120 CPMR Final Declaration 8

§ 121 Reglemente för regionstyrelsen och övriga nämnder 9

§ 122 Delegation mot segregations förslag till uppföljningssystem för segregation 10

§ 123 Månadsrapport för tillväxt- och regionplanenämnden per oktober 2018 11

§ 124 Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län 12

§ 125 Remiss En andra och annan chans – ett Komvux i tiden (SOU 2018:71) 13

§ 126 Klimatfärdplan 2050 14

§ 127 Uppföljningsrapporten Läget i Stockholmsregionen – uppföljningen av RUFS 2050 15

§ 128 Nominering ordförande strukturfondspartnerskap TRN2018-0170 .. 16

§ 129 Direktörens rapport 17

§ 130 Redovisning av rapporten: Synergier mellan investeringar i de regionala stadskärnorna 19

§ 131 Connect Sweden. Redovisning av rapporten: Rosersberg och Stockholmsregionens internationella tillgänglighet – En studie av förutsättningarna för att utveckla Rosersbergs logistikcenter i TEN-T 20

§ 132 Presentation av rapporten Flyttkedjor en litteraturöversikt 21

§ 116
Justerare och justeringsdag

Ordförande och Robert Johansson utses att justera dagens protokoll.
Justering sker den 13 december 2018.

§ 117
Förteckning inkomna ärenden
TRN 2018–0023

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

§ 118
Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation

TRN 2018–0023

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

§ 119
Förteckning över beslut om regional hållbarhets- och miljöbidrag

TRN 2018–0023

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

Beslutsexpediering:
Akt

§ 120
CPMR Final Declaration
TRN 2018–0034

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

Beslutsexpediering:
Akt

§ 121
Reglemente för regionstyrelsen och övriga nämnder

TRN 2018–0146

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

Protokollsanteckning

S-ledamöterna anser att det är en viktig princip att nämndens ledamöter får möjlighet att svara om nämndens reglemente, och att detta därför inte skulle behandlats som anmälningsärende utan som beslutsärende.

§ 122
Delegation mot segregations förslag till uppföljningssystem för segregation

TRN 2018–0140

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att lägga anmälan till handlingarna

Beslutsexpediering:
Akt

§ 123
Månadsrapport för tillväxt- och regionplanenämnden per oktober 2018

TRN 2018–0042

Ärendebeskrivning

Ekonomisk månadsrapport för tillväxt- och regionplanenämnden per oktober 2018.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande 2018-11-22
Månadsrapport för tillväxt- och regionplanenämnden per oktober 2018

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att godkänna månadsrapporten för tillväxt- och regionplanenämnden per oktober 2018.

§ 124
Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län

TRN 2018–0135

Ärendebeskrivning

Landstinget har medverkat i arbetet med att arbeta fram en Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län, som har letts av Länsstyrelsen i Stockholms län. Det övergripande syftet med vattenförsörjningsplanen är att säkra dricksvattenförsörjningen i Stockholms län ur ett flergenerationsperspektiv. Landstinget har tidigare yttrat sig över samrådsversionen (TRN2017-0140). Förvaltningens svar utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån landstingets roll som regionplaneorgan. Vattenförsörjningsplanen har skickats ut av länsstyrelsen i Stockholm för att de parter som medverkat i processen skall kunna ställa sig bakom arbetet. Planen är ett viktigt planeringsunderlag och kopplar till RUFS2050 i relevanta delar.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2018-11-23
Förslaget till regional vattenförsörjningsplan och information om remissen finns på www.lansstyrelsen.se/stockholm

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag
V-ledamotens förslag till bifall om sitt förslag till tilläggsbeslut, bilaga 1

Proposition

Ordförande ställer de både förslagen mot varandra och finner att nämnden bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att ställa sig bakom den regionala vattenförsörjningsplanen som ett planeringsunderlag i länets arbete med framtida dricksvattenförsörjning.

Reservation

V-ledamoten reserverar sig till förmån för sitt yrkande

Beslutsexpediering:
Länsstyrelsen
Akt

§ 125
Remiss En andra och annan chans – ett Komvux i tiden (SOU 2018:71)

TRN 2018–0129

Ärendebeskrivning

Stockholms läns landsting lämnar ett yttrande över betänkandet En andra och en annan chans – ett komvux i tiden (SOU 2018:71).

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2018-11-22
Förslag till yttrande, 2018-11-22
En andra och en annan chans – ett komvux i tiden (SOU 2018:71) finns att läsa på:
https://www.regeringen.se/4a57d7/contentassets/d2112ee65999452b937573e1c91bc9d9/en-andra-och-en-annan-chans-ett-komvux-i-tiden.pdf

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att godkänna förslaget till yttrande enligt bifogat förslag

att avge yttrande över SOU 2018:71 *En andra och en annan chans – ett komvux i tiden* med bilagt förslag till yttrande, bilaga 2

att yttrandet överlämnas till Utbildningsdepartementet

att paragrafen förklaras omedelbart justerad.

§ 126
Klimatfärdplan 2050
TRN 2016–0082

Ärendebeskrivning

Förslaget till Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen är ett uppdrag från landstingsfullmäktiges budget 2014. Regionala klimatmål finns redan i den av landstingsfullmäktige antagna RUFS 2050 och färdplanen ska framför allt stärka regionens arbete mot att nå nationella och regionala klimatmål. Ett inriktningsbeslut fattades i december 2016 av Tillväxt- och regionplanenämnden och en remiss har hållits mellan juni och oktober 2017, då drygt 100 svar inkom. Efter återremiss har förvaltningen reviderat förslaget inför antagande.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande 2018-11-23
Förslag till Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen 2018-11-23

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.
V-ledamotens förslag till bifall för sitt förslag till tilläggsbeslut, bilaga 3

Proposition

Ordförande ställer de både förslagen mot varandra och finner att nämnden bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige att godkänna Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen.

Reservation

V-ledamoten reserverar sig till förmån av sitt yrkande

Särskilt uttalande

S-ledamöter anmäler särskilt uttalande, bilaga 4

§ 127
Uppföljningsrapporten Läget i Stockholmsregionen – uppföljningen av RUFS 2050

TRN 2018–0137

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige har den 12 juni 2018 gett tillväxt- och regionplanenämnden i uppdrag att, i samråd med landstingsstyrelsen, under 2019–2026 följa upp RUFS 2050 och att årligen rapportera till landstingsfullmäktige (LS 2015–0084, LS 2018–0279). Årets uppföljning är en analys av nuläget som utgår från planens delmål, en europeisk jämförelse med tio storstadsregioner och en bedömning av hållbarhetsutvecklingen. I uppföljningsrapporten föreslår förvaltningen ett uppföljningssystem för uppföljningen av RUFS 2050 för perioden 2019–2026.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2018-11-26.
Uppföljningsrapport Läget i Stockholmsregionen 2018 - uppföljningen av RUFS 2050.

Förslag och yrkande

Ordförandes förslag om bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att godkänna uppföljningsrapport Läget i Stockholmsregionen 2018 enligt förvaltningens förslag

att ge förvaltningen i uppdrag att i samråd med landstingsstyrelsens förvaltning utveckla och implementera uppföljningssystemet för RUFS 2050 enligt förvaltningens förslag

att föreslå landstingsstyrelsen att föreslå landstingsfullmäktige att godkänna uppföljningsrapporten Läget i Stockholmsregionen 2018 enligt förvaltningens förslag.

Särskilt uttalande

S-ledamöter anmäler särskilt uttalande, bilaga 5
V-ledamoten anmäler särskilt uttalande, bilaga 6

Beslutsexpediering:
Landstingsstyrelsen
Akt

§ 128
Nominering ordförande strukturfondspartnerskap
TRN2018-0170

Ärendebeskrivning
Den 22 november 2018 fick Länsstyrelsen i Stockholms län regeringens erbjudande att nominera förslag till ordförande för strukturfondspartnerskapet för programområdet Stockholm. Nomineringen bör föregås av samråd med representanter för organisationer som kommer att ingå i strukturfondspartnerskapet. I samband med att Stockholms läns landsting från och med 2019 tar över det regionala utvecklingsansvaret har länsstyrelsen beslutat att lämna över erbjudandet till Storsthlm och landstinget. Efter samråd föreslår Storsthlm att nominera Charlotte Broberg (M) och Tobias Näss-sén (M) till ordförande för det regionala strukturfondspartnerskapet i Stockholms län. Förslaget följer anvisningar att föreslå en kvinna och en man. Förslaget till nomineringen kommer att samrådas med strukturfondspartnerskapet vid sitt ordinarie möte den 7 december.

Beslutsunderlag

Kopia av regeringens erbjudande till Länsstyrelsen i Stockholms län att nominera förslag till ordförande för strukturfondspartnerskapet för programområdet Stockholm (N2018/05098/RTS).

Beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar

att stödja Storsthlms förslag att nominera Charlotte Broberg (M) och Tobias Nässén (M) till ordförande för det regionala strukturfondspartnerskapet i Stockholms län.

att beslutet delges Storsthlm och det regionala strukturfondspartnerskapet i Stockholms län.

att paragrafen anses vara omedelbart justerat.

Protokollsanteckning

S-ledamöterna deltar ej i beslutet, eftersom sent samtal förts strax innan beslut mellan partierna och eftersom förslaget presenterades precis vid sammanträdets början.

V-ledamoten deltar ej i beslutet.

Beslutsexpediering:
Storsthlm
Strukturfondspartnerskapet i Stockholms län
Akt

§ 129
Direktörens rapport
TRN 2015–0045
Förvaltningschefen Hanna Wiik informerar:

Förvaltningen arbetar med att avsluta och komma i mål med uppdragen för 2018. Ett intensivt förberedelsearbete pågår för regionbildningen samt arbetsprocesser för de nya uppdrag och bredare ansvar som nämnden kommer att få enligt förslag till budget 2019.

Förberedelsearbetet inför Region Stockholm
Det finns en överenskommelse med länsstyrelsen om vilka verksamheter som ska föras över till landstinget liksom ekonomiska medel och medarbetare. Detta kommer att tas upp på landstingsstyrelsen den 18 december. Samtliga uppdrag utom två placeras på tillväxt-och regionplaneförvaltningen. Uppdraget att arbeta med länsplan för transportinfrastruktur placeras i landstingsdirektörens stab, och uppdraget att arbeta med Innovationskraft Sthlm placeras på SLL-FoUII. Anpassning av förvaltningens organisation pågår och kommer att fastställas i slutet av januari. Mycket praktiskt förarbete pågår bland annat anpassning av lokaler, redovisningssystem kopplade till Tillväxtverket.

Bostadsbyggande och farligt gods
Förvaltningen genomför en studie av exploaterings- och bostadsbyggnadspotential inom idag utpekade riskavstånd för transportleder för farligt gods. Studien beräknas vara klar runt årsskiftet. En arbetsgrupp har bildats med deltagare från kommuner: Ekerö, Huddinge, Nacka, Nynäshamn, Sigtuna, Sollentuna, Stockholm, Södertälje, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby och Vaxholm samt samarbetsorganet Stockholm Nordost. Förvaltningen samverkar även med Södertörnskommunerna som har tagit initiativ till en systemanalys. Kommunerna ser gärna att Region Stockholm framöver tar en aktiv roll i frågan, till exempel genom en regional översyn av det utpekade vägnätet för transporter av farligt gods. Förvaltningen kommer att träffa Trafikverket och Länsstyrelsen för att diskutera roller och samverkan om frågor kopplade till transporter av farligt gods och markanvändning.

Ökat samarbete med Oslo kan stärka Stockholm-Mälarregionen.
Det är slutsatsen i en ny kartläggning som också lyfter vikten av för-bättrade tågförbindelser mellan de båda storstadsregionerna. Rapporten har tagits fram genom ett samarbete mellan Mälardalsrådet, förvaltningen, Osloregionen och Oslo-Stockholm 2.55. Rapporten presenterades på Mälardalsrådets lunchseminarium den 30 november. Bland flera intressanta slutsatser konstateras att handeln och direktinvesteringarna mellan länderna har ökat kraftigt de senaste tio åren. Antalet sysselsatta i norskägda företag i Stockholms län har fördubblats och Sveriges växande tjänsteexport går idag huvudsakligen till Norge. Rapporten bygger på statistik och intervjuer med

representanter från akademi, näringsliv och offentlig sektor i båda regionerna och är en uppföljning av en rapport från 2010. Rapporten finns att ladda ned på sll.se.

Baltic Sea Commission Transport Working Group
Den 21–22 november deltog Bosse Anderson (C) i Baltic Sea Commission Transport Working Group. På mötet diskuterades hur CPMR ska verka för att EU ska godkänna förlängningen västerut till Oslo av den transeuropeiska stomnätskorridoren Scandinavian-Medeterranian Corridor, vilket regeringen nu har begärt. CPMR centralt tar fram en ny så kallad workplan – en strategisk inriktning som ska gälla för åren 2019–2021. På mötet diskuterades inspel av prioriteringar från Östersjöregionen. Bosse Andersson (C) har under hösten blivit vald till ordförande för Baltic Sea Commission Transport Working Group för de två kommande åren. Han inleder sitt ordförandeskap 1 januari 2019.

Europeisk workshop om klimatstrategiarbete på regional nivå
Förvaltningen medverkade i slutet av november på en konferens om klimatstrategiarbete som anordnades av Helsingforsregionen. Helsingforsregionen ska ta fram en klimatstrategi och har med anledning av detta tagit fram en rapport med de regioner som anses ligga längst fram inom klimatpolicyarbete. Dessa är Amsterdams-, Köpenhamns-, Hamburgs- och Stockholmsregionen. Förvaltningen ser en möjlighet att använda kontakterna för att fortsätta utbyta erfarenheter. Det kan bli aktuellt med politiska möten framöver.

Genomförda seminarier
I morse arrangerade förvaltningen ett välbesökt frukostseminarium på temat, ”Samhällsekonomiska aspekter på RUFS 2050”. Utgångspunkten för seminariet var den rapport som förvaltningen tagit fram och som presenterades på nämndens sammanträde i september. I seminariet medverkade bland annat forskare från Handelshögskolan i Örebro, VTI, miljöekonomer och näringspolitiska experter.
Demografidagen för Stockholms län 2018 genomfördes den 13 november med över 100 deltagare. Förvaltningen presenterade befolkningsprognoser för både länet och kommunerna samt en utvärdering av kommunernas bostadsbyggnadsplaner. Särskilt fokus i år var äldres hälsa och levnadsformer. Prognoserna och de nya data som presenterades har fått ett brett medialt genomslag i hela länet samt i branschmedia med fokus på bostadsbyggande.

Beslutsexpediering:
Akt

§ 130
Redovisning av rapporten: Synergier mellan investeringar i de regionala stadskärnorna

TRN 2017–0132

Cecilia Lindahl, regionplanerare, informerar om förvaltningens arbete med analysen av synergier mellan investeringar i de regionala stadskärnorna.

Beslutsexpediering:
Akt

§ 131
Connect Sweden. Redovisning av rapporten: Rosersberg och Stockholmsregionens internationella tillgänglighet – En studie av förutsättningarna för att utveckla Rosersbergs logistikcenter i TEN-T

TRN 2016–0130

Jonas Ivarson och Anders Wilandson, regionplanerare, informerar om förvaltningens arbete med Connect Sweden samt framtagandet av kunskapsunderlag inom ramen för samverkansprojektet om Rosersberg och Stockholmsregionens internationella tillgänglighet – En studie av förutsättningarna för att utveckla Rosersbergs logistikcenter i TEN-T.

Beslutsexpediering:
Akt

§ 132
Presentation av rapporten Flyttkedjor en litteraturöversikt

TRN 2017–0152

Olof Evers, regionplanerare, informerar om förvaltningens arbete med flyttkedjor på bostadsmarknaden.

VÄNSTERPARTIET

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2018-12-06

TRN 2018-0135

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 9

Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län

Vänsterpartiet är positiva till att det tagits fram en regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län och ställer oss bakom det föreslagna beslutet. Vi vill dock understryka vår oro för att frågan om vattenförsörjningens robusthet vid ökad saltvatteninträngning i Mälaren till följd av stigande havsnivåer och har därför ett antal tillägg vi anser viktiga att få med.

Mälaren utgör regionens helt dominerande råvattentäkt samtidigt som tillgången på reservvattentäkter är mycket begränsad. Bornsjön och Erken utgör de enda större vattentäkterna och kan fungera som reservvattentäkter enbart under ett antal månader. Dessutom är möjligheterna till överföring av vatten mellan Regionens olika dricksvattensystem mycket begränsad.

Klimatutvecklingen med stigande temperaturer innebär att havet stiger allt snabbare. Enligt senaste beräkningar baserade på de åtgärder som utlovats, men inte infriats, i Paris 2015 kommer temperaturen runt år 2100 att ha stigit med mellan 3 och 5 grader i globalt genomsnitt. Baserat på temperaturen + 3,5 grader kommer havsnivån år 2100 att ha stigit med 1, 5 m med 50 % risk att det blir mer. Eftersom Nya Slussen inte tar höjd för de havsnivåhöjningar vi riskerar är sannolikheten 95 % att havet når Mälaren före år 2100. Sannolikheten att detta sker före år 2050 är 5 %. När detta sker kan Mälarens roll som vattentäkt förstöras inom loppet av några timmar och det går då inte att förhindra. Det är därför nödvändigt att snarast lokalisera en ny, framtida vattentäkt och att kraftigt stärka vattensystemet i övrigt.

Med hänvisning till ovanstående föreslås tillväxt- och regionplanenämnden besluta

att tillsätta en forskargrupp för att ta fram en kvantitativ risk-analys utifrån olika klimat-scenarier vad gäller risken för saltvattenintrång i Mälaren

att utreda möjligheter och kostnader för att använda Vättern som framtida vattentäkt

att om detta visar sig möjligt påbörja arbetet med planering och samverkan med övriga mälarkommuner

att utreda kustnära områdens känslighet för stigande havsnivåer

att möjliggöra tillräcklig överföringskapacitet mellan Regionens olika VA-bolag inklusive bortfall av minst ett huvuddricksvattenreningsverk under 1 år

att garantera dricksvattentillgången för all permanentbebyggelse i kustområdet

att verka för att existerande och framtida råvattentäkter (inkl. Vättern om så visar sig lämpligt) skyddas från alla former av förorenande verksamheter

YTTRANDE
2018-11-22

TRN 2018-0129

Remiss betänkande En andra och en annan chans – ett komvux i tiden (SOU 2018:71)

Inledning

Stockholms läns landsting lämnar härmed svar för betänkandet *En andra och en annan chans – ett komvux i tiden* (SOU 2018:71). Svaret ges utifrån landstingets roll som ansvarig över den övergripande regionala planeringen i länet och det kommande uppdraget som regionalt utvecklingsansvarig.

Överväganden

Tillväxt- och regionplanenämnden välkomnar utredningens syfte att undersöka behovet av förändringar i regelverket kring vuxenutbildningen, främst kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna (komvux och särvux). I den Regionala utvecklingsplanen för Stockholms län, RUFS 2050, finns de regionala prioriteringarna; *ta till vara kompetensen och underlätta matchningen på arbetsmarknaden* och *stärka förutsättningarna för barn och unga att gå vidare till studier och arbete* vilka båda rimmar väl med en förändrad utformning av vuxenutbildningen. Även den regionala prioriteringen: *nå en jämlik och förbättrad folkhälsa och bidra till att sluta hälsogapet* är relevant då åtgärder för ett komvux anpassat efter dagens förutsättningar också kan bidra till en mindre könssegregerad och mer inkluderande arbetsmarknad vilket kan påverka folkhälsan positivt. Samverkansprojektet *Kompetensarena Stockholm*, där Stockholms läns landsting deltar, som syftar till att skapa en effektivare kompetensförsörjning i Stockholmsregionen ligger också väl i linje med och kan ha en tydlig nytta av de föreslagna förändringarna.

För att Sveriges och dess regioners tillväxt ska fungera och klara den globala konkurrensen och omvandlingen av arbetslivet är kompetensförsörjningen en nyckelfråga. Det är angeläget att branschers behov av kompetens tillgodoses både i yrken med lägre och högre krav på kvalifikationer. Den kommunala vuxenutbildningen har särskild betydelse

för yrken med lägre kvalifikationskrav och för grupper som saknar utbildning eller på annat sätt har en svag ställning på arbetsmarknaden. Tillväxt- och regionplanenämnden ser positivt på utredningens förslag till förändring av dagens urvalsregler så att den med störst behov av utbildning prioriteras. Denna förändring skapar möjlighet för fler personer att yrkesväxla och bidrar till det livslånga lärandet även för människor som har en utbildning och ett arbete. Genom att även denna grupp av människor bereds möjlighet att gå vidare i yrkeslivet kan arbeten frigöras för personer som av olika skäl står utanför arbetsmarknaden vilket gynnar bristyrken inom olika utbildningsnivåer.

Tillväxt- och regionplanenämnden ställer sig positiv till:

- att utredningen lyfter behovet av en förändring och anpassning i regleringen av vuxenutbildningen då dagens målformulering i skollagens 20 kap. 2§ inte tar hänsyn till hur utbildningen förändrats över tid.
- förslaget om en ny prioriteringsordning för intag där den med störst behov av utbildning ska prioriteras snarare än att, som tidigare, den med minst utbildning. En ändrad prioriteringsordning skapar bättre förutsättningar att lösa den brist på kompetens som finns inom vissa yrkesområden och ger även människor som vill yrkesväxla möjlighet att göra det. Detta gynnar det livslånga lärandet som har stor betydelse för kompetensförsörjningen på en föränderlig arbetsmarknad. I ett längre perspektiv skapar denna reform en bättre flexibilitet i det befintliga arbetskraftsutbudet.
- förslaget att en betygsrätt enligt 6 kap. vuxenutbildningsförordningen ska vara ett villkor för överlämnande av uppgifter inom komvux på entreprenad. Utredningen menar att Skolinspektionens tillståndsprocesser bör fokusera på att kontrollera enskild anordnares förmåga att leva upp till god kvalitet och bestämmelser rörande myndighetsutövningen inom tillståndet och att Skolinspektionens tillsyn av betygsrätten bör utökas och branschen bör ta ett större ansvar för egenkontroll av densamma.
- att utredningen pekar på skillnader gällande regional samverkan inom Regionalt yrkesvux. Ett krav på samverkansavtal föreslås därför införas i förordningen om statsbidrag (2016:937) för regionalt yrkesinriktad vuxenutbildning för de kommuner som söker tillsammans. Detta ger en flexibilitet utifrån kommuners skilda förutsättningar och förtydligar ansvarsroller och mandat vilket kan skapa en effektivare samverkan mellan kommuner och

olika aktörer. Tillväxt- och regionplanenämnden bedömer detta som gynnsamt för effektiviteten i den regionala och nationella kompetensförsörjningen.

VÄNSTERPARTIET

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2018-12-06

TRN 2016-0082

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 11

Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen

Vänsterpartiet tackar tillväxt- och regionplaneförvaltningen och nämnden för arbetet med att ta fram Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen. Ett oerhört viktigt och centralt dokument för regionens framtid, och regionens ansvar för att bidra till att de nationella klimat- och miljömålen uppnås. Den är väl genomarbetad med en rejäl kunskapsbank med viktiga åtgärder på regional nivå samt tabeller över möjliga åtgärder och verktyg samt bidrag till måluppfyllelse inom olika sektorer. Vår övertygelse är dock att det krävs tydligare skrivningar om hur Klimatfärdplanen ska förverkligas. Vad kommer bli förvaltningens roll? Vi skulle vilja se större ambitionerna med konkreta förslag på hur förvaltningen kan arbeta med färdplanen för att nå netto-nollutsläpp för regionen. Vad behöver förvaltningen för muskler och resurser för att förverkliga planen? Utan rejäla resurser riskerar färdplanen bli tandlös.

Ett annat problem är att färdplanen nöjer sig med att visa översiktliga utsläppsbanor mot ett netto-noll-utsläpp år 2045. Vi saknar en analys som pekar på hur stora utsläppsminskningar måste vara längs vägen. Denna analys anser vi borde konkretiseras med uppsatta delmål för vartannat år fram till år 2045. Vad ska ha skett till 2020, 2022, och så vidare? Hur ska annars en meningsfull och relevant uppföljning och utvärdering kunna göras två gånger per mandatperiod om konkreta delmål saknas? Utvärderingar mot dessa delmål skulle åskådliggöra om vi är på väg att nå målen för år 2030 och år 2045, och därmed ge en annan tyngd åt utvärderingarna.

Klimatfärdplanen redogör övergripande för målkonflikter som finns men inte hur de måste hanteras. Den uppenbara målkonflikt som finns i å ena sidan planera för nya motorvägar och utbyggnad av Arlanda och å andra sidan försöka minska utsläppen av klimatgaser adresseras inte på allvar. I planen formuleras det en strävan efter ”en dämpad utvecklingstakt av flyg- bil- och lastbilstrafiken”, när trafiken istället måste minska om vi ska nå målen. Enbart motorvägen Förbifart Stockholm leder enligt Länsstyrelsen till en beräknad ökning av bilåkandet med 30-40 procent, samtidigt som målet är att minska bilismen kraftigt – det går helt enkelt inte ihop. Fortsatt massbilism är inte vägen framåt. Även om vi lyckas få fordonsflottan fossilfri krävs det enorma resurser att tillverka en bil samt bygga och underhålla vägar. I planen talas det om att ”flygplatskapaciteten måste anpassas till framtidens behov av internationell tillgänglighet och varuförsörjning”, istället för vad klimatet sätter för gränser för flyget. Flyget måste också minska, inte öka, då det vare sig finns några lösningar inom överskådlig framtid på flygets höghöjdseffekter på klimatet eller hur flyget i

stor skala skulle kunna drivas fossilfritt. När målet är att skapa en region utan klimatpåverkande utsläpp måste det till kraftiga åtgärder för att minska massbilismen och flygandet.

Det krävs krafttag för att motverka utvecklingen av trafik och konsumtion för att få till de nödvändiga kraftiga minskningarna för att nå målen, och vi hade gärna sett exempel på sådana krafttag i färdplanen. Som ett exempel vill vi trycka på att en av de absolut största klimatvinsterna landstinget kan bidra med är att planera och verka för en substantiell överflyttning från privatbilism till kollektiva resor.

Med hänvisning till ovanstående föreslås tillväxt- och regionplanenämnden besluta

att komplettera Klimatfärdplan 2050 med skrivningar angående

1. Delmål för utsläpp, där det övergripande målet om netto-noll utsläpp år 2045 bryts ner för preciserade utsläppsminskningar vartannat år, och som därmed kan bidra till en meningsfull uppföljning två gånger per mandatperiod
2. Konkreta åtgärder för att åstadkomma de utsläppsminskningarna från bilismen, flyget och konsumtion som är nödvändiga för att nå netto-noll utsläpp år 2045
3. Hur Stockholms läns landsting/Region Stockholm ska arbeta för att realisera skrivningarna i färdplanen

att tillsätta en utredning för att undersöka vilka resurser som förvaltningen behöver för arbetet med att realisera planen

Stockholms läns landsting

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

SÄRSKILT UTTALANDE
2018-12-06

TRN 2016-0(

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 11

Klimatfärdplan 2050

Äntligen får vi fatta beslut om en klimatfärdplan värd namnet. Det är väldigt glädjande att de synpunkter vi framfört och de skälen vi angav för att återremittera ärendet nu har arbetats in på ett seriöst sätt.

Den nya klimatfärdplanen är mer omfattande, skarpare och användbar. Den har dessutom betydligt bättre koppling till RUFS 2050, vilket vi anser är en förutsättning för en fungerande klimatfärdplan.

För oss socialdemokrater har delmålet om minskat utsläpp ur ett konsumtionsperspektiv varit viktigt att driva igenom, och det är glädjande att detta finns med i klimatfärdplanen, samt nödvändigheten och resan framåt för att skapa en cirkulär ekonomi.

Däremot finns det förbättringspotential och områden som vi anser är lite för tunna. Klimatfärdplanen borde exempelvis lyfta de framtida behov av trafikinvesteringar som sträcker sig bortom Stockholms- respektive Sverigeförhandlingarna.

Vi saknar fortfarande en tydlig backtrackning i vilket kollektivtrafikandelsmål som krävs för att nå klimatmålen och vilka insatser som behövs för ett ökat kollektivtrafikresande. Klimatfärdplanen belyser vikten av mjuka faktorer för att öka kollektivtrafikresandet, vilket är bra. Men det finns mycket att önska för att resenärerna ska kunna lita på och känna sig trygga med kollektivtrafiken. Minskad trängsel, trivsamma och trygga stationsmiljöer andra inte minst att tåg och bussar avgår och kommer fram i utsatt tid är exempel på självklara förväntningar från resenärerna.
Regionens rätt att själv styra över utformning och intäkter av trafikstyrande avgifter, som trängselskatten, menar vi är en viktig princip att hävda. När vi nu från 1 januari 2019 är Region Stockholm så överförs ansvaret för att fastställa Länsplanen från Länsstyrelsen. Lika självklart bör det då vara att ansvara för trängselskatterna. Detta för att kunna göra framtida nya och nödvändiga kollektivtrafikinvesteringar i regionen.

Vi saknar även resonemang om cykel och gång i förhållande till kollektivtrafik. Tyvärr är det så att cykel och gång många gånger riskerar att minska vid satsningar i kollektivtrafik medan överflyttning från biltrafiken inte påverkas i samma utsträckning som man önskar. Det är viktigt att öka

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

användningen av cykel, gång *och* kollektivtrafik tillsammans, inte på varandras bekostnad.

Klimatfärdplanen resonerar på ett bra sätt om den tillkommande framtida bebyggelsen men vi ser att den stora utmaningen ligger i hur vi kan hantera energieffektiviseringar i den befintliga bebyggelsen. Här tror vi att fler konkreta åtgärder och styrinstrument behövs för att snabbare nå framgång.

Inom sjötrafiken krävs omställning för att minska dess utsläpp vilket på ett bra sätt beskrivs. Samtidigt är sjötrafiken en stor möjlighet som idag inte används tillräckligt i vår region. Vi hade gärna sett tydligare skrivningar om ambitionerna med att öka gods-, varu- och persontransporter sjövägen också inom vår region med utblick mot Mälardalen.

Med detta sagt är vi glada över den utveckling av Klimatfärdplanen som nu skett efter återremissen. Vi ser därför med tillförsikt fram emot de konkreta insatser som nu kommer krävas för att få den förverkligad.

SÄRSKILT UTTALANDE
2018-12-06

TRN 2018-0137

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 12

Uppföljningsrapporten Läget i Stockholmsregionen – uppföljningen av RUFS 2050

Läget i Stockholmsregionen är alltid ett bra tillfälle för att få en insikt om vilket håll regionen är på väg i flertalet viktiga frågor och vad vi som regionpolitiker bör fokusera extra på. Detta är också första gången vi följer upp den nyligen beslutade RUFS 2050.

Det är några saker vi vill lyfta särskilt, för att betona vikten av dem i regionens utveckling, och där vi är oroliga att det går åt fel håll.

2017 färdigställdes det enbart 17 800 nya bostäder, och det finns signaler på att byggandet kommer minska ytterligare. Det är väldigt bekymrande. Delmålet i RUFS 2050 slår fast att det behöver tillkomma minst 22 000 bostäder per år för att vi ska klara bostadsbristen i stockholmsregionen. Det är avgörande för regionens framtid att detta delmål nås. Vi vill därför att de bostadsmål som kommunerna själva sätter upp ska vara förpliktande. I jämförelse med andra EU-länder har Stockholmsregionen sjunkit från 6 till 8 i frågan om tillgång till bostäder med rimligt pris. Även detta är en bekymrande utveckling.

Det finns tydliga geografiska skillnader i upplevelsen att man inte kan lite på sina grannar, samtidigt uppger fler att de varit utsatt för våldsbrott. Här finns det mycket att göra, för kommunerna såväl för regionen och staten.

Den förväntade medellivslängden för män och kvinnor i regionen har ökat över tid. Det är såklart bra, men de socioekonomiska och geografiska skillnader som finns i medellivslängd i regionen är oacceptabla. Vi ser en risk att polariseringen ökar i samhället med ökade klasskillnader, och vi som regionpolitiker måste göra det vi kan för att sluta dessa gap. Detsamma gäller de kommunala skillnaderna i andel som slutar gymnasieutbildning med examen inom tre år.

Ungdomsarbetslösheten ligger fortfarande alltför högt, och det finns en utmaning i att ytterligare stärka utlandsfödda kvinnors möjlighet att komma i förvärvsarbete, men det är värt att nämna att Sverige har högre andel av denna grupp i snitt som jobbar mot EU-snitt kvinnor totalt.

Antalet nystartade företag är fortfarande långt ifrån delmålet på 18 per 1000 invånare, och skillnaderna är även här stor mellan kommunerna.

Det är dock glädjande att regionen har en så pass hög BRP i jämförelse med andra EU-länder och hög utbildningsnivå på befolkningen.

Socialdemokraterna FRAMTIDSPARTIET Socialdemokraterna FRAMTIDSPARTIET

De samlade FOU-investeringarna har återhämtat sig sedan finanskrisen 2009. Det går åt rätt håll, men det är en bit kvar till delmålet på 4,5 procent av BRP. När vi förra året fick uppföljningsrapporten *Läget i Stockholmsregionen 2017* tryckte vi extra på att Landstinget i samverkan med relevanta aktörer skulle ta fram en strategisk plan för att stockholmsregionen ska bli en framträdande kunskapsregion. Med bakgrund av det som presenteras detta år ser vi fortfarande ett behov av sen sådan strategisk plan. Vi vidhåller även att SLL bör öppna upp sin verksamhet för implementering av ny forskning i form av testbäddar med mera.

Samtliga indikatorer för kollektivtrafikandelen i delmål 4 ligger still och uppföljningsrapporten slår fast att "kollektivtrafikens konkurrens gentemot bilen fortsatt behöver stärkas för att delmålet ska uppnås."
För att Stockholm ska kunna utvecklas och för att fler ska åka kollektivt istället för bil behöver tunnelbanenätet byggas ut. Socialdemokraterna vill därför ta fram en generalplan för tunnelbanans utbyggnad för att skapa det helhetsperspektiv som länge saknats. Det behövs även fler bussar som går på tvären i länet.

Precis som rapporten skriver kan hushållsavfallen ses som en resurs, både till jordbruket och till produktion av fjärrvärme och el. I Stockholms län hade 25 av 26 kommuner börjat samla in matavfall år 2017, och det är glädjande att även Stockholm stad år 2023 gör det obligatoriskt för alla hushåll att sortera sitt matavfall.

VÄNSTERPARTIET

SÄRSKILT UTTALANDE
2018-12-06

TRN 2018-0137

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 12

Uppföljningsrapporten Läget i Stockholmsregionen – uppföljningen av RUFS 2050

Vänsterpartiet tackar för den grundliga och informativa uppföljningsrapporten av RUFS 2050 som visar många intressanta saker om Stockholmsregionens utveckling. Vi är positiva till förvaltningens förslag att tydligare koppla uppföljningen av RUFS till landstingets budgetprocess och tydliggörandet vad som ska ingå i den årliga uppföljningen av RUFS. Vi är också positiva till förslaget att bredda uppföljningen av RUFS med koppling till FNs globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 för att kunna ge en indikation på om utvecklingen i regionen går åt rätt håll. Vi ser däremot med oro på att tidigare positiva trender har stannat av och att flertalet utvecklingskurvor tyder på att vi inte rör oss med tillräcklig stor fart mot de uppsatta målen. Vi vill således kort lyfta fram några av dessa orosmoln vi ser för regionens utveckling.

Det är bra att det färdigställdes rekordmånga bostäder under 2017, men det totala antalet är ändå för lågt. När nu utvecklingen har avstannat och antalet färdigställda bostäder 2018 beräknas bli lägre ser vi med stor oro på situationen. Målet med antal byggda bostäder måste nås. Dessutom måste det färdigställas bostäder som de som letar boende har råd att bo i. För att motverka segregation är det också viktigt med blandade boendeformer i samma område.

Vi beklagar att andelen som slutfört gymnasieutbildning med examen inom tre år fortfarande ligger 10 procentenheter under målet, och att det fortfarande är så stora skillnader beroende på vilken kommun skolgången sker i. Att även ungdomsarbetslösheten är fortsatt hög är oroande. För att skapa en väl fungerande region måste dessa förhållande snarast förbättras. En bristande utbildning och hög ungdomsarbetslöshet skapar stora påfrestningar för individer och samhället.

Inom området för miljö och klimat ser vi tydligt att fler kraftfulla insatser krävs om regionen ska uppnå de framtida kraven på utsläppsminskningar. Uppföljningen visar att vi är långt ifrån målet att regionen inte ska ha några netto-nollutsläpp senast år 2045. Utvecklingen har tyvärr stannat av efter att de lågt hängande frukterna har plockats inom vissa områden. Nedgången av utsläppen av växthusgaser har stannat av och ligger nu i princip stilla på en alldeles för hög nivå jämfört med målet. Utsläppen av växthusgaser ur ett konsumtionsperspektiv på nationell nivå ligger på en dubbelt så hög nivå som målen och det finns inget som tyder på att de rör sig mot att nå målet till 2030. Energiförbrukningen är fortsatt för hög och utvecklingen från år 2014 och framåt visar inte att vi är på väg att nå målen,

förbrukningen ligger still. Vidare ligger andelen förnybara källor i regionens energiproduktion stilla.

Vi tycker att slutsatsen att ”tre av fyra delmål har i stort sett haft positiv utveckling inom området vilket betyder att målområdet rör sig mot att uppfylla Agenda 2030” är märklig när utvecklingen i princip har avstannat eller går i alldeles för långsam takt för att det ska finnas en rimlighet att regionen ska nå målen i tid.

Klimatpåverkan från flygtrafiken är särskilt oroande. Enligt en nyligen framtagen rapport från Stockholm stad har Stockholmarnas utsläpp som genereras från flygresor en större klimatpåverkan än transportsektorn i övrigt. Detta faktum ger ytterligare aktualitet och påvisar värdet av att väga in de konsumtionsrelaterade utsläppen vilket vi är glada för nu för första gången ingår i RUFS-rapporteringen.